

Een krop vol

In de maand juni zijn er op het eiland heel veel jonge warawara's te vinden. Deze vogelsoort begint met broeden als de droge tijd inzet en dat is niet vreemd als je bedenkt dat een groot deel van het dieet van deze vogels bestaat uit aas, oftewel dode dieren. Als het droger wordt en er dus minder water en voedsel te vinden is voor dieren als cotton-tails, hagedissen en leguanen, en er daarnaast er ook minder groen is om zich in te verbergen, zijn ze een stuk makkelijker te vangen door de warawara. En als ze doodgaan is het helemaal een makkelijk maal. Naast de prooi die op deze manier op natuurlijke wijze doodgaat zorgen wij als eilandbewoners er ook voor dat er heel veel dode dieren te vinden zijn die als voedsel kunnen dienen voor deze vogels. Dode honden, katten, geiten, schapen en zelfs paarden of ezels worden door onze eilandbewoners

die op twee benen rondlopen maar al te vaak dumpen in de mondi. Uit het zicht denkt men dan. De rottende lucht van de ontbindende lijkjes trekt de kuifcaracara's of warawara's soms massaal aan. Vooral voor de jonge dieren zijn deze dumpplekken ideaal, en soms komt je er dan ook groepen tegen van meer dan tien individuen en soms zelfs het veelvoudige hiervan. Daarmee vervullen deze vogels een van de rollen die ze hebben in de ecologie van het eiland; namelijk die van de Selikor di mondi, de afvalopruimers van de natuur. Het komt regelmatig voor dat we de vraag krijgen, al dan niet vergezeld van een foto, wat de bult is die warawara's soms op de borst hebben zitten. Deze bult lijkt op een zakje van huid zonder veren dat soms uitstulpt en eruit ziet als een grote karpas. Deze bult toont aan dat de warawara in kwestie net heeft

gegeten. De bult in kwestie heet een krop en de krop is een deel van de slokdarm dat verwijd is. Het bevindt zich onderaan de slokdarm en voor de maag. Bijna alle vogels hebben een krop en bij roofvogels dient dit als een plek waar meer voedsel opgeslagen kan worden als een soort uitbreiding van de maag. Voor een warawara die soms een smakelijk lijk tegenkomt is dat handig om niet alleen de maag te vullen maar ook nog een reserve stash mee te nemen. Bij de meeste vogels is de krop slechts te zien als een opbolling aan de voorkant van de borst. Bij de warawara komt de gevulde krop er als een bol zonder veren uitstulpen. Overigens is de snavel van de warawara ook goed aangepast aan het eten van aas, de huid eromheen is namelijk kaal. Dan blijft er ook geen rommel inhangen en is de snavel makkelijker schoon te houden.

De natuur in juni (2)

NATUURDAGBOEK

Curaçao kent ook seizoenen, maar dan in concepten van droge tijd, regentijd en de overgangsperioden hiertussen. Met de afbakening van de door de mens gecreëerde kalendermaanden is er elke maand wel iets bijzonders te ontdekken in de semi-aride ecologie van het eiland. In 2024 schreef ik voor elke maand een 'Natuur in...' artikel met de spotlight op de meest interessante natuurverhalen die iedereen met een beetje interesse zelf kon observeren. Dat was slechts het tipje van de ijsberg. Daarom ook in 2025 een geheel nieuwe serie voor elke maand, met weer totaal andere verhalen. Geniet ervan en ga zelf ook naar buiten om deze verhalen zelf te ervaren!

TEKST EN FOTO'S MICHELLE PORS-DA COSTA GOMEZ

Nog 2 plekjes vrij in workshop vogels

In de eerste twee weken van juli 2025 organiseren we vanuit Bird Watching Curaçao samen met Klein Curaçao Conservation en coördinator Maureen Kuenen de workshop Vogelidentificatie & Monitoring (Klein) Curaçao. Voor natuurliefhebbers die zich als vrijwilliger willen aansluiten bij het vrijwilligerteam

van Bird Watching Curaçao en aan de slag willen met het identificeren van de vogelsoorten die op (Klein) Curaçao leven en broeden, of tijdens de migratieperioden de eilanden bezoeken. Het team doet het hele jaar door monitoringswerk aan vogels en zorgt ook voor educatief materiaal voor website, en

social media. Meer over deze workshop waaronder een aantrekkelijke aanbieding voor geïnteresseerden die aan de slag gaan als vrijwilliger en het inschrijfformulier is te vinden op: <https://caribbeanfootprint.com/activities/workshop-vogels-van-klein-curaçao-id-monitoring/>.

Kalbas di mondi vruchten (Crescentia cujete)

Bijna iedereen kent de kalbas di mondi vrucht wel, beroemd geworden door het muziekinstrument maraca dat van deze vrucht wordt gemaakt. De maand juni is ideaal om de bomen die deze vruchten dragen goed te kunnen zien, nu de mondi zelf droger begint te worden en er steeds meer doorkijkjes ontstaan. De vorm van de vruchten verschilt behoorlijk, sommige bomen dragen ronde vruchten waar je zowat een bal van kunt maken en andere hebben langwerpige vruchten. Tot nu toe worden deze alle tot dezelfde soort gerekend, de *Crescentia cujete*. De kalbas di kunuku is een gekweekte variant waarvan de vruchten extreem groot kunnen worden. De kalbasvrucht staat lokaal bekend om zijn geneeskrachtige werking, omdat het vruchtvlees wordt gekookt tot een siroop die wordt gebruikt tegen verkoudheid en andere luchtweginfecties. Veel minder bekend is het

feit dat de zaden van deze vrucht werden gebruikt om een traditionele zoetigheid genaamd karabobo te maken, iets wat de meeste mensen niet meer weten, kennen of ooit geproefd hebben. Het wordt nog maar sporadisch gemaakt op het eiland. En natuurlijk werd en wordt het buitenste deel van de vrucht, gedroogd, nog steeds gebruikt voor het maken van bekers en kommen voor drankjes en/of het serveren van eten. Op Curaçao wordt het vruchtvlees zelf niet gegeten en er zijn veel verhalen die beweren dat het als zodanig niet eetbaar is. In verschillende andere landen wordt het vruchtvlees van groene vruchten echter wel gestoofd of gekookt en worden jonge vruchten zelfs ingemaakt voor consumptie. In juni kun je ook wel eens bomen tegenkomen die bloemen dragen, al zullen het er niet veel zijn, als een soort noodbloei. Zo bekend als de vrucht zelf is, zo weinig be-

kend zijn de bloemen waaruit deze vruchten groeien. De bloemen van de kalbas di mondi-boom hebben een cr-me-groene kleur en zijn redelijk groot, ongeveer 6 cm lang. Ze groeien rechtstreeks uit de twijgen en stammen van de boom en openen zich in de late namiddag, wanneer de duisternis van de nacht over de vegetatie begint te dalen. Ze bloeien de hele nacht door en verspreiden een zoete, soms zelfs misselijkmakende geur die talloze motten en vooral vleermuizen aantrekt. In de vroege ochtenduren, wanneer de bloemblaadjes beginnen te sluiten en van de boom vallen, kan de grond bedekt zijn met een tapijt van deze bloemblaadjes. Ze zitten dan vaak vol met bijen die proberen de laatste restjes van de zeer rijke nectar te verzamelen. Sommige bomen die s nachts vaak door vleermuizen worden bezocht, hebben bloemen die daadwerkelijk druipen van de nectar.

Gekristalliseerd zout

Thiel zijn gebouwd heeft geen open monding met de zee. Een barrière van koraalpuin en zand met daarop vegetatie sluit de monding van dit natuurlijke binnenwater op ook natuurlijke wijze af in een proces dat bij elke binnenbaai plaatsvindt. Er is echter wel degelijk contact tussen het water in het binnenwater en de zee erbuiten; door de po-

reuze koraalbarrière borrelt geregeld 'vers' zeewater naar binnen, waardoor het water binnenin ook steeds zouter wordt. Echter wanneer de verdamping groter is dan de aanwas van nieuw zeewater, zal het zout dat zich in het water en dan vooral in het water in de ondiepe zoutpannen bevindt gaan kristalliseren. Hoe meer water er ver-

dampt hoe zouter het restje water is, en hoe meer zoutkristallen zich gaan vormen in de prachtigste structuren. Elk steentje, stukje hout, blaadje, veertje, wand van de zoutpan, dode krab of ander object krijgt langzaam maar zeker een sneeuwwit kristallen zoutrandje, totdat al het water is verdampd en er alleen nog maar een ijzige witte vlakte van zout te zien is. Het is overigens absoluut niet aan te raden om het zout in de zoutpannen van Jan Thiel op te eten of te verwerken in je maaltijd. Het water van Jan Thiel en daarmee ook het gekristalliseerde zout is verontreinigd en kan potentieel toxische stoffen bevatten. Niet ver naast de zoutpannen heeft namelijk decennialang een landfill gelegen, waar niet alleen organisch afval maar ook chemisch afval, autobatterijen en andere smerigheden zijn gedumpt. Deze landfill ligt op de kale bodem van het onderliggende gesteente en

niet op een niet-doorlatende laag met materiaal. Dat betekent dat regenwater dat hier valt door deze landfill heen sijpelt en in het grondwater en tevens in het water van Jan Thiel terechtkomt, met alle opgeloste stoffen die daarbij worden meegenomen. Daarnaast is er ontzettend veel gebouwd in en om de zout-

pannen van Jan Thiel, en het merendeel van deze woningen heeft een beerput. Dat is niets anders dan een gat waar het afvalwater uit keukens, badkamers en wc's naartoe stroomt en via de bodem in de zoutpannen van Jan Thiel terechtkomt. De zoutbrokken zitten dus ook vol met bacteriën uit dit menselijk afval.

Online natuurinformatie

Op www.caribbeanfootprint.com delen we wetenschappelijke informatie over de lokale natuur op een publieksvriendelijke manier door middel van korte omschrijvingen, volledige artikelen, foto's, video's, interviews, documentaires, rapportages en publicaties. In een nieuw magazine-achtig jasje met posts in het Nederlands en Engels. Onderwerpen zijn onder andere ecologie, ecologie, flora, fauna, milieu en meer. Informatie over vogels op Curaçao, en de lokale natuur in het algemeen kan men vinden op twee verschillende websites. Op www.birdwatchingcuracao.com is informatie te vinden over specifiek vogels, met aandacht voor nieuwe waarnemingen, bird monitoring, vogelidentificatie en ook hoe jezelf aan de slag kan met birdwatching.

Mailinglist voor natuurpublicaties en andere activiteiten

Wie interesse heeft in de ontwikkeling van nieuwe boeken, natuurartikelen en andere publicaties omtrent de natuur van Curaçao, inclusief workshops, cursussen enzovoort kan zich aanmelden voor onze nieuwe mailinglist. Zodra we leuke updates hebben krijgt u vanzelf een mail met alle noodzakelijke informatie op een rij. Wilt u op de mailinglist stuurt u dan een mail naar michelle.dacostagomez@gmail.com.